

Схвалено
педагогічною радою
середньої загальноосвітньої школи №92
м. Львова
Протокол №11 від 13 червня 2025 р.

Затверджую
Директор СЗШ №92
_____ М. Малко

**Освітня програма
середньої загальноосвітньої школи №92
м. Львова
на 2025-2026 навчальний рік**

ЗМІСТ

Інформація про заклад

Розділ 1. Загальні положення

Розділ 2. Призначення школи та засоби його реалізації

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу

Розділ 4. Освітні програми

4.1 ОСВІТНЯ ПРОГРАМА І СТУПЕНЯ

4.2 ОСВІТНЯ ПРОГРАМА 5-8 КЛАСІВ

4.3 ОСВІТНЯ ПРОГРАМА 9 КЛАСІВ

4.4 ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ІІІ СТУПЕНЯ

Розділ 5. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАКЛАД

Тип закладу – загальноосвітній заклад

Організаційно-правова форма – комунальний заклад.

Засновником загальноосвітнього закладу є Львівська міська рада (надалі – засновник).

Повна назва – середня загальноосвітня школа №92 міста Львова

Місце знаходження закладу – місто Львів, вул. Шевченка, 390

Середня загальноосвітня школа №92 міста Львова у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», законодавчими актами України, указами Президента України, Постановами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад та власним Статутом.

У відповідності до чинного законодавства (згідно із Законом України «Про освіту») СЗШ №92 здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова освіта (тривалістю 4 роки) - всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

II ступінь – базова середня освіта (тривалістю п'ять років) є фундаментом загальноосвітньої підготовки всіх школярів, формує у них готовність до вибору і реалізації форми подальшого одержання освіти і профілю навчання. На цьому етапі завершується формування цілісної культури світу, оволодіння способами пізнавальної і комунікативної діяльності, вміння одержувати з різних джерел інформацію, переробляти і застосовувати знання);

III ступінь – загальна середня освіта (передбачає обов'язкове засвоєння рівня загальної середньої освіти, ерудицію та кругозір відповідно до вікових особливостей.

Кількість класів – 48

Кількість здобувачів освіти - 1303

Мова навчання – українська, 5-денний режим роботи.

Розділ 1.

Загальні положення

Освітню програму розроблено відповідно до основних вимог чинних документів:

- ✓ Ст. 53 Конституції України;
- ✓ Законів України «Про освіту» (ст. 33), «Про повну загальну середню освіту» (ст. 11);
- ✓ Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р.),
- ✓ Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) (у 1-4 класах),
- ✓ Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти затвердженого постановою №1392 Кабінету Міністрів України.
- ✓ Державного стандарту початкової освіти (2018), освітні програми «Освіта. Діти. Майбутнє.» 1-2 класи (під керівництвом Барної О.В.), (лист ІМЗО від 17.05.2023 № 21/10-306);
- ✓ Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273) - для 3-4 класів;
- ✓ «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405 – для 5-9 класів.
- ✓ «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 20.06.2025 №890.)
- ✓ «Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», затверджена наказом МОН від 19.02.2021 №235 (у редакції наказу МОН від 09.08.2024 №1120)
- ✓ Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти (наказ МОЗ України від 25.09.2020 №2205).

Розділ 2

Призначення школи та засоби його реалізації

Освіта сьогодні є способом життя. Завдання школи полягає у формуванні компетентної людини, адже найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються засобами всіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Розділ 3

Цілі та задачі освітнього процесу закладу

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Формами організації освітнього процесу є також екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розділ 4 ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

4.1 Освітня програма середньої загальноосвітньої школи №92 I ступеня.

I. Загальні положення.

Освітня програма середньої загальноосвітньої школи №92 I ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» та наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 407:

для 1-2 класів – освітні програми «Освіта. Діти. Майбутнє.» (під керівництвом Барної О.В.), (лист ІМЗО від 17.05.2023 № 21/10-306);

для 3-4 класів – Типові освітні програми (під керівництвом Шияна Р.Б.), (наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22);

(1-2 класи)

Освітню програму «Освіта. Діти. Майбутнє» для адаптаційно-ігрового циклу освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, Концепції «Нова українська школа».

Програму створено відповідно до інноваційного освітнього проекту за темою «Створення моделі адаптивного інформаційно-освітнього середовища початкової школи», який реалізується згідно з наказом Міністерства освіти і науки України «Про реалізацію інноваційного освітнього проекту за темою «Створення моделі адаптивного інформаційно-освітнього середовища початкової школи» на січень 2022 – грудень 2027 років» від 16 березня 2022 року №245 (зі змінами).

Метою навчання за програмою є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей та наскрізних умінь, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, підготовки до свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних і культурних цінностей українського народу, формування м'яких навичок для навчання упродовж життя, формування здатності усвідомлено діяти для власного розвитку та користі для громади, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Реалізація мети початкової освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, що забезпечується рівним доступом до освіти, заборонаю будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;
- цінність дитинства, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;
- радість пізнання, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проектної діяльності;
- розвиток вільної особистості шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;
- збереження міцного здоров'я та добробуту, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;

- забезпечення безпеки у результаті створення атмосфери довіри, взаємоповаги та підтримки;
- утвердження людської гідності шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);
- плекання любові до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави;
- формування активної громадянської позиції, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження довкілля.

У програмі визначено базові принципи навчання, модель навчання, змістові лінії; очікувані результати навчання та відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованих курсів.

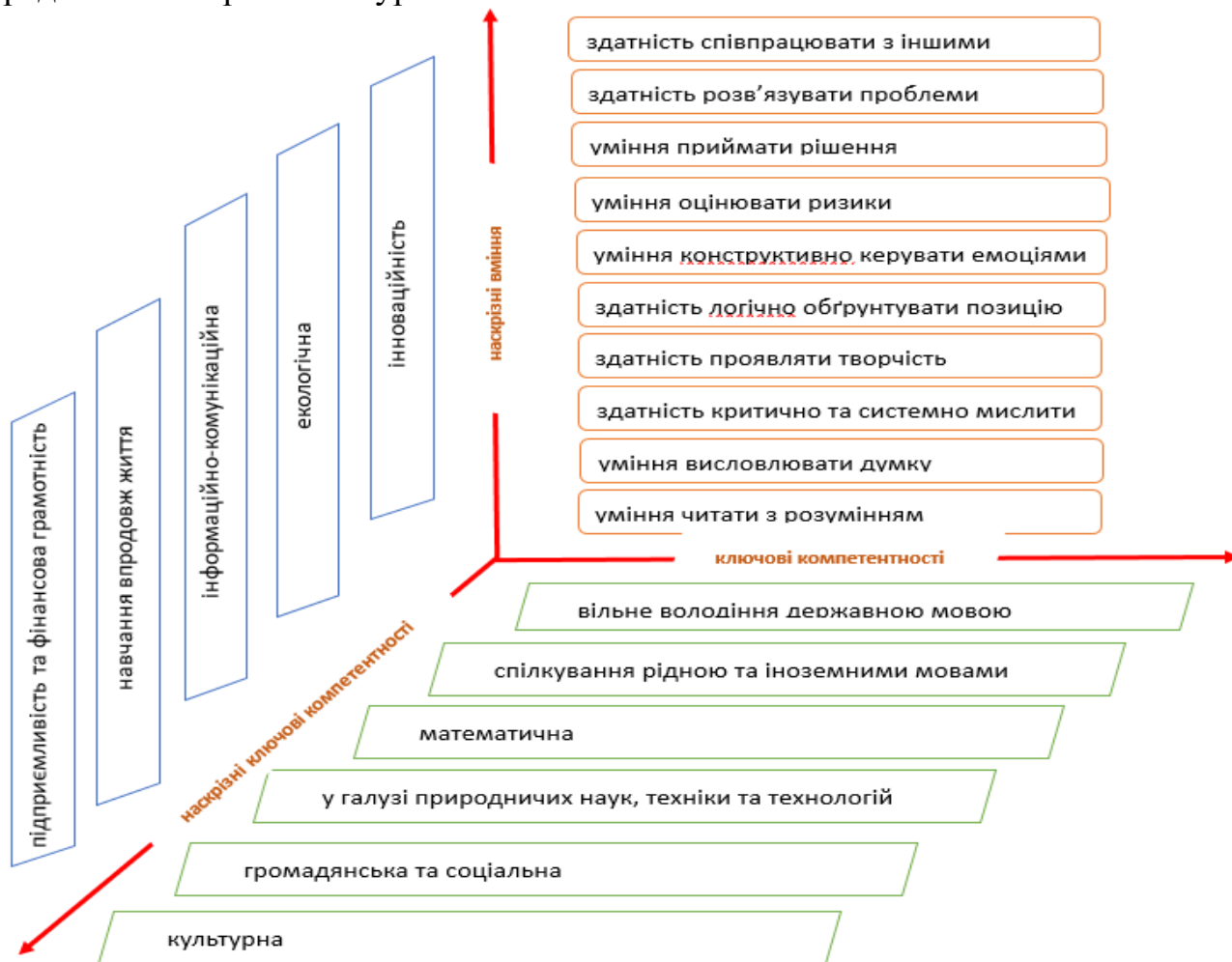
Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- *дитиноцентричності й природовідповідності*;
- *доцільності*: відповідність навчальним цілям, кінцевій меті розвитку учня; спрямованості на розвиток дитини, адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей; формування свідомості; розвитку типів інтелекту учнів та активності учнів у навчанні;
- *взаємозв'язку*: узгодження цілей, змісту та очікуваних результатів навчання; узгодженого формування ключових загальнонавчальних і предметних компетентностей;
- *науковості*: включення в зміст навчання науково перевірених знань, які відповідають сучасному рівню розвитку науки;
- *доступності*: викладання і зв'язку теорії навчання з життям і практикою;
- *логічної послідовності*: наступності, систематичності та безперервності розвитку учня; достатності засвоєння учнями предметних компетентностей; розкриття причинно–наслідкових зв'язків явищ, процесів, подій, які вивчаються;
- *практичної спрямованості*: можливості реалізації змісту освіти через предмети та інтегровані проєкти;
- *адаптивності*: врахування найкращого досвіду щодо структури та змісту програми; можливість творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- *емоційності навчання*: прийняття дитячих емоцій, пов'язаних із навчанням і розвиток вміння керувати своїми емоціями.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких компетентностей, які об'єднуються в три групи: базові, наскрізні, ключові (рис. 1), для реалізації яких чітко виділяється предмет, та які реалізуються як наскрізні змістові лінії в кожному предметі, та вміння, які формуються для всієї освітньої діяльності учнів.

Ключові компетентності формуються, в першу чергу, при вивченні базового предмету та наскрізно в інших предметах/інтегрованих курсів.

Наскрізні ключові компетентності формуються при вивченні всіх навчальних предметів/інтегрованих курсів.

Спільними для всіх ключових компетентностей є вміння:

- читати з розумінням,
- висловлювати власну думку усно і письмово,
- критично та системно мислити,
- проявляти творчість та ініціативність,
- логічно обґрунтовувати позицію,
- конструктивно керувати емоціями,
- оцінювати ризики,
- приймати рішення,
- розв'язувати проблеми,
- співпрацювати з іншими людьми.

Актуальність.

Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року передбачає, що одним із завдань сучасного закладу освіти є забезпечення однакової ефективності освітнього процесу для всіх учнів та рівний доступ кожної дитини до освіти. Актуальним шляхом забезпечення виконання цього завдання є адаптивне навчання, яке передбачає врахування при навчанні дітей покоління «альфа» [1], які мають різні

типи інтелекту, їх особливих потреб та пізнавальних стилів навчання. Оскільки, згідно з теорією «множинного інтелекту» [2], кожен учень має свій особистий тип інтелекту, а відповідно і власні способи розуміння та засвоєння навчального матеріалу, для вирішення освітніх цілей доцільно застосовувати адаптивні технології навчання, які здатні синхронізуватися з процесом навчання і, будучи засновані на технологіях машинного навчання та штучного інтелекту, можуть адаптуватися до прогресу кожного учня і змінювати зміст навчання в реальному часі без сторонньої допомоги. *Адаптивність* може бути відображена в одному або декількох елементах технології: контент, оцінка, послідовність, інформаційно-освітнє середовище [3]. Саме тому *адаптивний підхід* до навчання є одним з базових для досягнення цілей навчання в сучасних умовах постійних змін в суспільстві.

Програма повною мірою забезпечує принципи інтегрованого навчання, з одного боку, та досягнення очікуваних результатів навчання з кожної освітньої галузі окремо відповідно до Державного стандарту початкової освіти, з іншого, розвиває в учнів 1–2 класів здатність до дослідницької та інноваційної діяльності за допомогою використання дослідницько-пізнавального навчання (Inquiry Based Learning – навчання, побудоване на запитах), навчальних проєктів, проблемного навчання, включення дидактичних ігор та системного використання розробленого мультимедійного контенту для підтримки адаптаційно-ігрового циклу початкової школи та врахування особливостей дітей «альфа покоління» за допомогою використання цифрових технологій та адаптивного інформаційно-освітнього персоналізованого середовища, побудова на концептуальних положеннях теорії «множинного інтелекту».

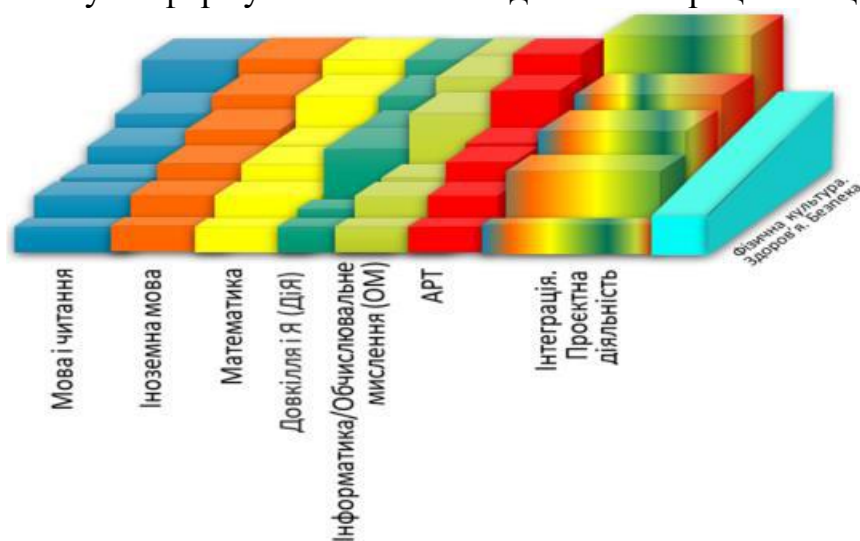
Особливості організації освітнього процесу

Кожен предмет вивчається учнями за двома рівнями:

- предметний рівень здійснюється на окремих уроках за допомогою персоналізованого навчання;
- інтегрований рівень на основі використання адаптивних технологій, що дозволять врахувати індивідуальні особливості кожного учня, активного навчання, для навчального поступу кожного здобувача освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Це дозволить не тільки покращити якість навчання, але й отримати дані, завдяки яким можна визначити освітні втрати груп учнів і фактори, що впливають на навчальні успіхи загалом.

Навчання базових предметів ґрунтується на «покроковій програмі» – 35 індивідуальних кроків, які відповідають розгляду ключових запитань 35 навчальних тижнів. Учитель оцінює прогрес навчання учнів на основі «петлі зворотного зв'язку», визначає нові цілі та планує діяльність учнів на наступний тиждень залежно від досягнення ними очікуваних результатів. Як правило, за навчальний рік кожний учень проходить з кожного навчального предмета/ інтегрованого курсу від 6-ти до 8-ми тематичних блоків, за результатами навчання яких складають портфоліо навчальних досягнень учнів, інтелект-карти, що наочно демонструють головну думку (завдання), ключові елементи та взаємозв'язки між ними.

Інтегроване навчання здійснюється на основі інтеграції між різними навчальними предметами шляхом застосування проєктної методики та реалізації міжпредметних зв'язків. На кожен місяць програмою визначається тема, яка подається учням за допомогою «Ключового запитання». Кожна тема місяця поділяється на тижневі підтеми, і кожен день має тематичне забарвлення та відповідне «Ключове запитання», на яке учні мають отримати відповіді в процесі навчання. Інтеграція здійснюється на окремому уроці «Я і світ. Дидактичні ігри» в різних формах: в 1–2 класах за допомогою організації дидактичної гри. Європейська практика [4] свідчить, що навчання має забезпечувати формування в молодших учнів цілісної картини світу, здатності сприймати предмети і явища різнобічно, системно, емоційно, тобто має впроваджуватися *інтегрований підхід*, що ґрунтується на комплексності. При цьому доцільно, з одного боку, реалізовувати його як в межах окремого навчального предмету, так і в межах різних навчальних предметів, з іншого – передбачати контент-орієнтовану (тематичну) інтеграцію; інтеграцію, орієнтовану на формування способів дій та інтеграцію на ціннісно-смысловому рівні.

Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну та варіативну складові.

У 1-2 класах освітня галузь "Мовно – літературна" реалізується у навчальних предметах "Українська мова та літературне читання", "Іноземна мова" та інтегрованому курсі "Я і світ". Вивчення української мови передбачає часовий розподіл програмового матеріалу між предметом "Українська мова та літературне читання" та інтегрованим курсом "Я і світ" (мовно – літературна галузь), відповідно до якого 5 годин на тиждень використовується на вивчення української мови як окремого предмета, 2 години української мови на тиждень включені до інтегрованого курсу "Я і світ" (мовно – літературна галузь).

Математична освітня галузь представлена предметом «Математика». Освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна та здоров'язбережувальна» реалізуються через інтегрований курс «Довкілля і Я» та по 0,5 години «Громадянська та історична», «Соціальна та здоров'язбережувальна» входить до інтегрованого курсу «Я і світ. Дидактичні ігри».

Розподіл годин між галузями в інтегрованих курсах «Я і світ. Дидактичні ігри» та «Довкілля і Я» під час проведення інтегрованих занять може перерозподілятися протягом тижня/місяця залежно від мети і завдань інтегрованих тем та підготовленості класу до опрацювання програмового змісту.

Для підвищення позитивної мотивації, розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності, візуалізації, підтримки різних пізнавальних стилів навчання учнів при вивченні всіх навчальних предметів та інтегрованих курсів використовуються спеціальні комп'ютерні програми, які розміщені у захищеному електронному навчальному середовищі і доступні учням і в класі, і за його межами, зокрема в спеціально розробленому е-додатку.

Заклад освіти самостійно обирає одну з моделей формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів в рамках предмета «Інформатика», що складається з двох частин (Основи інформатики та Обчислювальне мислення):

Технологічна складова інформаційно-комунікаційної компетентності інтегрується в інтегрованому курсі «Дизайн і технології» та інші модулі для підтримки навичок роботи з інформацією, програмами та пристроями.

Зміст мистецької освітньої галузі реалізується через інтегрований курс «Мистецтво» та інтегрований курс «Я і світ. Дидактичні ігри».

Освітню галузь «Фізкультурна» у навчальному плані представлено навчальним предметом «Фізична культура». Компетентності та вміння з фізичної культури, здоров'я та безпеки формуються постійно на уроках, в позаурочний час, під час хвилинок здоров'я та адаптуються під потреби учнів та можливості закладу освіти.

Перелік навчальних програм Освітня галузь	Навчальний предмет/інтегрований курс	Навчальна програма	Лист ІМЗО
Мовно-літературна: українська мова	Українська мова та літературне читання	Українська мова та літературне читання (цикл І (1–2 класи))	№21/10–306 від 17.05.2023
Мовно-літературна: іншомовна освіта	Іноземна мова (англійська)	Англійська мова цикл І (1–2 класи)	№21/10–305 від 17.05.2023
Математична	Математика	Математика (цикл І (1–2 класи))	№21/10–306 від 17.05.2023
4.За допомогою чого навчати? Задачі для навчання Природнича (1 год.), громадянська та історична (0,5 год) , соціальна та здоров'язбережувальна (0,5 год.)	Довкілля і Я (ДіЯ)	Довкілля і Я (ДіЯ) (цикл І (1–2 класи))	№21/10–306 від 17.05.2023
Мистецька (1 год.)	Мистецтво	Мистецтво	№22.1/12–Г–295 від 08.08.2022
Технологічна	Дизайн і технології	Дизайн і технології	№21/10–306 від 17.05.2023
Інформатична	Інформатика	Інформатика	№22.1/12–Г–294 від 08.08.2022
Фізкультурна	Фізична культура	Фізична культура	№22.1/12–Г–219 від 13.07.2022
Мовно-літературна (2 год.), громадянська й історична (0,5 год.), соціальна та здоров'язбережувальна (0,5 год) та мистецька (1 год.)	«Я і світ. Дидактичні ігри»	«Я і світ. Дидактичні ігри» цикл І (1–2 класи)	№21/10–342 від 21.06.2023

В основу навчання за програмою покладено модель навчання

1)При формулюванні цілей автори використовували дидактичний підхід щодо цілепокладання, що кожна ціль повинна бути:

- конкретною
- вимірювальною
- досяжною
- актуальною

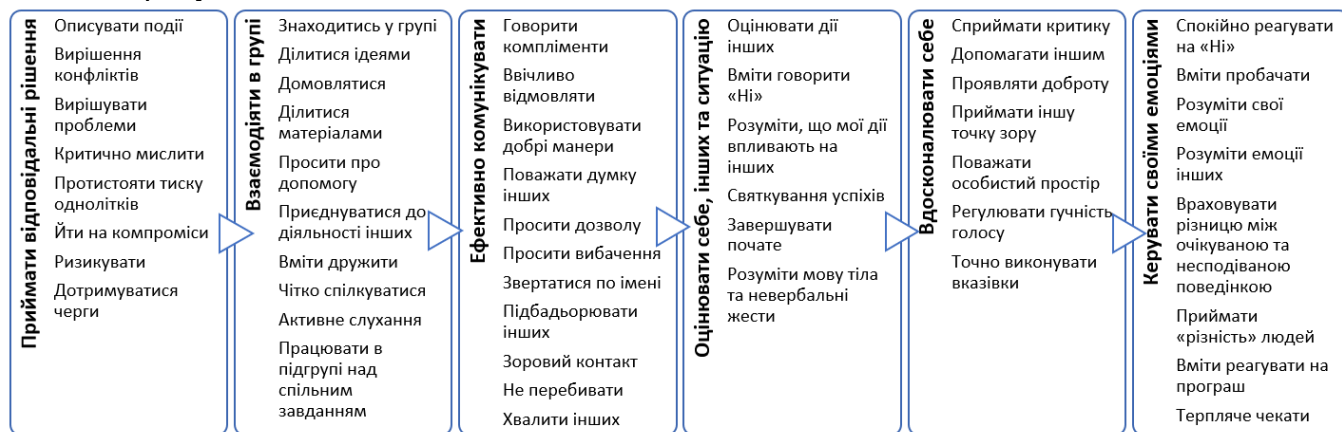
- обмеженою в часі
- екологічною
- записаною

В основу навчання за програмою покладено модель навчання

2. Виходячи з концепту «Я – учень», навчання спрямоване на досягнення очікуваних результатів з кожної освітньої галузі і на розвиток критичного мислення.

3. Виходячи з концепту «Я і середовище», доцільно навчати дітей способам спілкування з різними середовищами, кожне з яких відрізняється групою пов'язаних між собою об'єктів та постійно змінюється. Прикладами таких середовищ для учнів 1-2 класів є сім'я, школа, бібліотека, магазин, зоопарк, кінотеатр, театр, гуртки, місця відпочинку, дитячі заклади та інші. При цьому школярі мають навчитися виконувати різні ролі, здійснювати певну характерну для кожного середовища діяльність, опановувати різні способи взаємодії з об'єктами різних середовищ і бути готовими до постійних змін в кожному із середовищ, інтеграції до нових середовищ та вільного їх дослідження і пристосування.

4. Виходячи з концепту «Я – людина», доцільно розвивати соціальні навички (рис. 4): приймати відповідальні рішення, взаємодіяти в групі, ефективно комунікувати; оцінювати себе, інших та ситуацію; вдосконалювати себе, керувати своїми емоціями, бути відповідальними за свої вчинки та результати своєї діяльності.

5. Виходячи з концепту «Я – розвиваюся та змінююся», розвивати інтелект дитини, визначаючи його природні схильності до одного з типів інтелекту, формувати поведінковий інтелект дитини в різних середовищах, вміння спілкуватися в групах, оцінюючи мету об'єднання в групи, спільні та відмінні характеристики людей, визначати рівень довіри між людьми, формувати здібності транслювати схожість для об'єднання в різні групи, розвивати рольову взаємодію, визначати причини, за якими така взаємодія

14

виявляється неуспішною, формувати навички спілкування та поведінки з іншими людьми в різних середовищах.

6. Виходячи з концепту «Я – успішний», розвивати позитивну мотивацію дітей, дослідивши їх особливості, здібності та навчальні потреби. Підвищувати інтерес до навчання за допомогою стимулювання позитивних емоцій, які викликані навчальною діяльністю та комунікацією з вчителем та однокласниками, виявлення учнями пізнавальної складової («Я дізнався про щось нове») та орієнтування на результат («Я це зробив», «Я відповів на запитання», «Я досяг успіху»).

2) Чому навчати? Зміст навчання.

Авторська концепція змісту навчання спирається на навчальний план.

Опис форм організації освітнього процесу та педагогічних технологій

До моделі навчання за програмою належать складові: методи навчання – (Як навчати?) та засоби навчання – (За допомогою чого навчати?) У першому адаптаційно-ігровому циклі організація освітнього процесу здійснюється із застосуванням діяльнісного підходу на інтегрованій основі з переважанням ігрових методів. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні методи навчання, традиційні та інноваційні методи навчання:

- Метод навчальних проєктів

За методом проєктів учні створюють навчальний проєкт не частіше, ніж раз на місяць, за допомогою постановки проблеми, яку мають розв'язати учні в групах чи індивідуально. Кожен проєкт виконується у школі та завершується представленням його результату (продукту, розробленого індивідуально або в малих групах).

На інших тижнях пропонується учням розв'язувати деяку проблему, яка складається з кількох взаємопов'язаних навчальною темою задач, але не передбачає отримання створеного власного продукту.

- Метод навчання за допомогою запитань

В основі методу навчання за допомогою запитань лежить стимулювання природної допитливості молодших школярів. Постановка цікавих запитань з неоднозначною відповіддю є ефективним способом спонукати учнів до глибоких роздумів, сприяє підсиленню пізнавального інтересу, мотивує до здійснення дослідницької діяльності, і таким чином "запускає механізми неперервного навчання". Навчання за допомогою запитань (відповіді на запитання та формулювання запитань) спричиняє ланцюгову реакцію: запитання сприяють справжньому пізнанню та заохочують учнів ставити нові запитання – учні вчаться самостійно спрямовувати своє навчання.

- Дослідницько-пізнавальний метод (Inquiry Based Learning – навчання, побудоване на запитах).

Центральне місце в освітній програмі займає прищеплення цікавості до наукових досліджень. Проведення дослідження ґрунтується на трьох цілісних складових:

1. Знання, розуміння та застосування.
2. Навички та діяльність (процеси).
3. Етика та ставлення.

Ці складові мають важливе значення для наукової освіти. Ця освітня програма має на меті дати учням можливість бачити науку як значущу та корисну, – оскільки запит ґрунтується на знаннях і питаннях, що стосуються ролей, які відіграє наука у повсякденному житті, суспільстві та навколишньому середовищі.

За авторською концепцією, для розвитку в учнів основ наукової освіти вчитель має застосовувати дослідницько-пізнавальний метод, використання якого має сформувати учня як запитувача. Початковим моментом є те, що діти цікавляться і хочуть вивчити об'єкти навколо них, які зображуються зокрема за допомогою малюнків для тем тижня. Кінцева мета – учні вміють користуватися науковими інструментами, які допомагають їм досліджувати свій природний та фізичний світ.

При цьому вчитель має формувати у школярів навички організації наукових процесів (science process skills). За допомогою навчання логічно розбивати кроки в мисленні, учні можуть використовувати науковий процес, щоб дізнатися, як відповісти на їхні запитання про те, як працює світ. Навички організації наукових процесів включають спостереження за властивостями об'єктів, вимірювання величин, сортування/класифікацію, умовиводи, прогнозування (припущення), експериментування та спілкування при обговоренні.

- Методи стимулювання пізнавального інтересу: навчання через гру, доповнену реальність, перевернутий клас та інші методи та засоби навчання.

За допомогою чого навчати? Завдання, які використовуються.

Учні навчаються за допомогою виконання завдань:

- Тренувального типу для формування базових навичок.

- Компетентнісного типу (рис. 5), використання цих завдань формують знання, розуміння та застосування; передбачають виконання дій над об'єктами предметної галузі (навички та процеси) та формування ціннісних уявлень та емоційного інтелекту (етика та ставлення).

Всі завдання передбачають якесь умовне виконання учнями ролей для:

- вирішення щоденних практичних завдань;
- вирішення завдань основ наукової освіти;
- успішного життя в громаді та суспільстві;
- особистісного розвитку дитини.

Опис форм оцінювання та його інструментарій

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) – контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів освіти

формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів у поступі кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів освіти не передбачає порівняння із досягненнями інших.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1 – 2 класах підлягають вербальному формувальному та підсумковому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний поступ учнів; формувати в дитини впевненість у собі, наголошуючи на її сильних сторонах, а не на помилках, діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих результатів; запобігати побоюванням помилитися. Інструментами формувального оцінювання учнів є:

17

- Система оцінювання та критерії оцінювання з тем по предметах.
- Захист результатів проєктів (за критеріями).
- Портфоліо досягнень учня.
- Цифрові інструменти оцінювання.
- Вимірювання результатів навчання та освітньої траєкторії на основі «петлі зворотного зв'язку», яка забезпечується спеціальними дидактичними одиницями.

Мультимедійний супровід

Мультимедійний контент поєднує ігрові технології навчання та репрезентаційні можливості цифрового контенту, який охоплює наступні навчальні програми та інтегровані курси: «Українська мова та літературне читання», «Математика», «Англійська мова», «Довкілля і я», «Я і світ. Дидактичні ігри», «Мистецтво», «Дизайн та технології», «Інформатика».

Матеріали мультимедійного додатку доповнюють підготовлені паперові навчальні матеріали, що спонукає учнів та учениць задіювати аудіальний канал сприйняття, надаючи більше інформації про об'єкт чи явище, що знаходиться на малюнку. Статичні ілюстрації перетворюються на динамічні відео.

Мультимедійний додаток можна використовувати як вебзастосунок, що дозволяє працювати з будь-якого пристрою віддалено в режимі онлайн або як застосунок до Windows 10 і вище та працювати офлайн.

(3-4 клас)

У 3-4 класах освітня галузь "Мовно – літературна" реалізується у навчальних предметах "Українська мова", "Іноземна мова" та інтегрованому курсі "Я досліджую світ". Вивчення української мови передбачає часовий розподіл програмового матеріалу між предметом "Українська мова" та інтегрованим курсом "Я досліджую світ" (мовно-літературна галузь), відповідно до якого 5 годин на тиждень використовується на вивчення української мови як окремого предмета, 2 години української мови на тиждень включені до інтегрованого курсу "Я досліджую світ" (мовно – літературна галузь).

У 2025-2026 навчальному році продовжується впровадження концептуальних засад реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Пріоритетними залишаються завдання створення освітнього середовища для реалізації інтегративного підходу до компетентісно орієнтованого навчання, забезпечення умов для взаємодії учасників освітнього процесу на засадах педагогіки партнерства та в умовах психологічної комфортності. Водночас необхідно враховувати, що учні 3-4 класу розпочинають другий цикл початкової освіти. Він передбачає інтегративно-предметну основу організації освітнього процесу зі зменшенням у ньому частки ігрових методів відносно проблемно-пошукових, дослідницьких та інших методів навчання. Ця особливість зумовлює певні організаційні зміни та вибір таких методик, які створюють для учня ситуацію самостійного вибору, вияву відповідальності й ініціативності, критичної оцінки й сміливості у прийнятті рішень, здатності в команді вирішувати проблеми. Відповідно основними видами діяльності учнів мають бути дослідницька, пошукова, творча тощо. Ігрову діяльність пропонується організовувати для проведення дидактичних, ділових ігор, ігор-стратегій тощо.

Задля збереження наступності з попереднім адаптаційно-ігровим циклом навчання рекомендовано навчальний день учнів 3-4 класів розпочинати ранковою зустріччю з дотриманням методики її проведення. Окрім психологічного налаштування учнів на роботу протягом дня доцільно ранкові зустрічі присвячувати введенню теми дня, тижня, окресленню певної навчальної проблеми, компетентісно орієнтованого завдання, які необхідно виконати у

процесі подальшої навчальної діяльності.

Освітні програми визначають:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- перелік та зміст освітніх галузей та/або предметів тощо, логічну послідовність їх вивчення;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- форми організації освітнього процесу;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Програми побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів:

- 1 класу – 23 години на тиждень (700годин/навч.рік);
- 2 класу – 25 години на тиждень (770 годин/навч. рік);
- 3 класу – 26 годин на тиждень (805годин/навч.рік);
- 4 класу – 26 годин на тиждень (805 годин/навч.рік).

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем. Повноцінність початкової освіти реалізується як інваріантної, так і варіативної складових.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти I ступеня.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні.

II. Очікувані результати навчання за освітніми галузями.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

Зміст навчальних програм має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

- 1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) **здатність спілкуватися рідною** (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних

знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) **компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) **навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) **культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) **підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння:

читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна
Іншомовна
Математична
Громадянська та історична
Соціальна і здоров'язбережувальна
Природнича
Технологічна

Реалізація освітніх галузей здійснюється через навчальні предмети або інтегрований курс. Освітні галузі можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів.

Освітні галузі охоплюють інваріантний складник, сформований на державному рівні, обов'язковий для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативний складник.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

III. Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести тощо, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

IV. Опис інструментарію оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Навчальні досягнення здобувачів початкової освіти підлягають вербальному, підсумковому (бальному) оцінюванню.

Змістом орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень, які структуровані у навчальних програмах, за предметами.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру.

Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-4 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- *підтримати навчальний розвиток дітей;*
- *вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку;*
- *діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання;*
- *вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;*

- *аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;*
- *мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати;*
- *виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.*

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти (учні 4-х класів) проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

4.2 Освітня програма 5-8 класу середньої загальноосвітньої школи №92

I. Загальні положення

Ідея компетентнісного підходу до сучасної освіти є наскрізною і визначальною на сьогоднішній день. Надання пріоритетів формуванню у дітей готовності здобувати знання самостійно протягом усього життя поставило нагальну потребу у виробленні власної концепції розвитку школи, яка прокладає стратегічний напрям у роботі колективу закладу, допомагає поєднати цілі та очікуваний результат, усвідомити їх усім учасникам навчально-виховного процесу. Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність адаптаційного періоду у 5-6 класах має спрямовуватись на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі, формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів ІКТ у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища,

отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності.

2. Цілі та завдання освітньої діяльності закладу

МЕТА діяльності закладу: забезпечення єдиної лінії розвитку особистості школяра; формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у дитини. Середня загальноосвітня школа №92 м. Львова – школа з українською мовою навчання.

Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу школи:

- створення умов для здобуття якісної освіти в умовах навчально-виховного процесу;
- реалізація основних завдань забезпечення рівної доступної якісної освіти учнів;
- підвищення ефективності навчального процесу для розвитку особистості, формування в дітей ключових життєвих компетентностей;
- втілення інклюзивних цінностей через збагачення інклюзивними підходами освітньої практики;
- індивідуалізація та диференціація навчально – виховного процесу через особистісно орієнтовний підхід;
- побудова траєкторії розвитку кожної дитини в напрямі максимальної її самореалізації та адаптації в суспільстві,
- формування людини духовної, тобто особистості, яка прагне самопізнання, самоосмислення, самовдосконалення;
- оптимізація взаємодії з батьками;
- модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу.

3. Навчальний план

Робочий навчальний план для 5-8 класів розроблено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН № 235 від 19.02.2021р. у редакції наказу МОН від 09.08.2024 №1120.

4. Перелік модельних навчальних програм для 5-6 класів у 2025/2026 навчальному році.

Освітня галузь	Назва модельної програми	Автори модельної програми
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	Мова - Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Українська література - Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Зарубіжна література - Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти.	Голуб Н. Б., Горошкіна О. М. Чумарна М.І., Пастушенко Н.М. Ніколенко О.М. та ін.
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Модельна навчальна програма Іноземна мова 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Тріфан М.С. та ін.
Математична	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Тарасенкова Н.А.
Природнича	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти Модельна навчальна програма «Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І. Запотоцький С.П.
Громадянська та історична освіта	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас»	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я. Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.
Соціальна та здоров'язбережувальна	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека і добробут» 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І.
Технологічна	Модельна навчальна програма "Технології. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти.	Ходзицька І.Ю., Горобець О. В., Медвідь О.Ю.
Інформатична	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Пасічник О. В., Чернікова Л. А.
Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти.	Кондратова Л.Г.
Фізична культура	Модельна навчальна програма. «Фізична культура 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С. та ін.

**Перелік модельних навчальних програм для 7-8 класів
у 2025/2026 навчальному році.**

Освітня галузь	Назва модельної програми	Автори модельної програми
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	Мова - Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. Українська література - Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. Зарубіжна література - Модельна навчальна програма із зарубіжної літератури «Школа радості» для 5-9 класів	О.В.Заболотний,В.В.Заболотний, В.П.Лавринчук, К.В. Плівачук, Т.Д. Попова Заболотний О.В. та ін. Ніколенко О.М. та ін.
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Модельна навчальна програма Іноземна мова 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Трифан М.С. та ін.
Математична	Модельна навчальна програма «Математика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
Природнича	Модельна програма «Біологія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти Модельна програма «Хімія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти Модельна навчальна програма «Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти Модельна навчальна програма «Фізика 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П. Григорович О.В. Запотоцький С.П. Максимович З.Ю., Білик М.М., Варениця Л.В., Коваль Г.С. та ін.
Громадянська та історична освіта	Модельна навчальна програма «Історія України 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти Модельна навчальна програма «Всесвітня історія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Желіба О.В., Павловська-Кравчук В.А., Худобець О.А., Черкас Б.В., Щупак І.Я. Щупак І.Я., Посулько А.С., Бакка Т.В., Бурлака О.В., Желіба О.В., Власова Н.С., Мохонін О.О., Мелешенко Т.В., Павловська- Кравчук В.А., Піскарьова І. О., Худобець О.А.,
Соціальна та здоров'язбережувальна	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека і добробут» 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І.
Технологічна	Модельна навчальна програма "Технології. 7-9 класи" для закладів загальної середньої освіти.	Ходзицька І.Ю. та ін.
Інформатична	Модельна навчальна програма «Інформатика 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пасічник О.В. та ін.
Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво.7-9класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти.	Кондратова Л.Г.
Фізична культура	Модельна навчальна програма. «Фізична культура 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Боженков Є.В. та ін.

5. Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується у СЗШ №92 в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Освітня програма для 5-8 класів СЗШ №92 м. Львова передбачає досягнення здобувачів освіти сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання. Особливий акцент здійснюється на здатність дітей встановлювати асоціативні зв'язки, взаємозв'язки між об'єктами і явищами навколишнього світу, робити умовисновки та висловлювати судження. Ці характеристики засвідчують сформованість цілісних світоглядних уявлень і є результатом упровадження засад інтеграції в освітньому процесі.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосовувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких

звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; □ якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

6. Оцінювання навчальних досягнень учнів

Оцінювання навчальних досягнень учнів по програмі НУШ згідно Наказу МОН України №1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання». Навчальні досягнення здобувачів у 5-8 класах здійснюються у бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

- Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

- Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності. Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально.

- Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання. Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у Додатку [1].

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	Внутрішнє зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожної групи є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонуваному твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину– це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	3-Х-В та 3ХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене

13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант одноквилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогодняшнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «_____»?»
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
22	Підсумок питання або картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	Підсумок одним реченням	Учні просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	Подумай – розкажи в парі	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні пригадати та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини підсумувати ці пункти одним реченням, записати одне основне запитання, на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну прив'язку цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися

		аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображає їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	Семінар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
38	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____? Які характерні риси/елементи _____? Як іще можна показати/проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? Які докази підтверджують _____? Як ми можемо довести / підтвердити _____? Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути?

		Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	Хрестики-нулики	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань
41	Хто швидше?	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)
43	Швидкий запис	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
44	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся
45	Трихвилинна пауза	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
46	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента та вибіркового освітнього компонента типового навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованні оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної

діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання застосовується Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (Додаток [2]). У пропонованій Орієнтовній рамці оцінювання навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризуються за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

Підсумкове та, у разі застосування, проміжне, оцінювання результатів навчання здійснюється за рівневою, 12-бальною шкалою оцінювання. Результати річного оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, яке видається учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у вересні та жовтні 5-го класу підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів здійснюється за рівневою шкалою, а його результати позначаються словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжуються вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою до оцінювання за бальною шкалою при виставленні річної оцінки необхідно орієнтуватись на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

4.3 Освітня програма 9 класів середньої загальноосвітньої школи №92

I. Загальні положення

Освітня програма 8-9 класів середньої загальноосвітньої школи №92 розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405.

II. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані середньої загальноосвітньої школи №92 для 9 класів.

Навчальний план 9 класів передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну та варіативну складові.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором школи. Учитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування (етика, історія релігій та культур, риторика, логіка, рідний край, хореографія, креслення, основи споживчих знань, світ професій тощо).

1. До варіативної складової навчального плану включено такі курси:

- *на підсилення предметів інваріантної складової:*

англійська мова (у 9-Б класі);

- *курси за вибором:*

1.Християнська етика;

2.Польська мова (9-В,Г класи);

Християнська етика вивчається за бажанням батьків та рекомендацією місцевих органів влади, згідно з Наказом департаменту з питань освіти, науки, сім'ї та молоді ЛОДА від 30.08.2021р. №02-01/01/321 «Про викладання «Основ християнської етики» у закладах освіти області». Вивчення християнської етики дуже важливе для духовного виховання дітей, формування у них справжніх людських цінностей на засадах християнської моралі.

Діти та їх батьки розуміють вимоги часу і актуальність вивчення іноземних мов, тому просять збільшити кількість годин англійської мови та дати дітям можливість вивчати другу іноземну мову, зокрема популярною стає мова найближчих сусідів нашого регіону – польська.

Обрані для вивчення курси є рекомендованими Міністерством освіти й науки України:

«Християнська етика» вивчається за навчальною програмою курсу за вибором «Основи християнської етики. 1-11 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Сохань Г.С., Гусаков І.М., Гусак М.Є., Пономарьова М.С., Кушнір І.М.), яка має гриф МОН України. Схвалено до використання в освітньому процесі» (Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 21.07.2022 (протокол №6).

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу МОН України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти України № 572 від 09.10.2002, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 921 від 17.08.2012, наказом Міністерства освіти і науки України № 401 від 08.04.2016) клас може ділитися на групи під час вивчення української та іноземної мов за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі. Можливість поділу класів на групи при вивченні окремих предметів має бути зафіксована в освітній програмі закладу освіти.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

III. Очікувані результати навчання за освітніми галузями.

Освітня програма базової середньої освіти (II ступінь) передбачає досягнення учнями *результатів навчання (компетентностей)*, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від **23.11. 2011 № 1392**.

Очікувані результати здобувачів освіти подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 18 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності. Зміст навчальних програм має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

До ключових компетентностей належать:

- 1) громадянська компетентність - здатність учня активно, відповідально та ефективно реалізовувати права та обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства;
- 2) діяльнісний підхід - спрямованість навчально-виховного процесу на розвиток умінь і навичок особистості, застосування на практиці здобутих знань з різних навчальних предметів, успішну адаптацію людини в соціумі, професійну самореалізацію, формування здібностей до колективної діяльності та самоосвіти;
- 3) загальнокультурна компетентність - здатність учня аналізувати та оцінювати досягнення національної та світової культури, орієнтуватися в культурному та духовному контексті сучасного суспільства, застосовувати методи самовиховання, орієнтовані на загальнолюдські цінності;
- 4) здоров'язбережувальна компетентність - здатність учня застосовувати в умовах конкретної ситуації сукупність здоров'язбережувальних компетенцій, дбайливо ставитися до власного здоров'я та здоров'я інших людей;
- 5) інформаційно-комунікаційна компетентність - здатність учня використовувати інформаційно-комунікаційні технології та відповідні засоби для виконання особистісних і суспільно значущих завдань;
- 6) ключова компетентність - спеціально структурований комплекс характеристик (якостей) особистості, що дає можливість їй ефективно діяти у різних сферах життєдіяльності і належить до загальногалузевого змісту освітніх стандартів;
- 7) ключова компетенція - певний рівень знань, умінь, навичок, ставлень, які можна застосувати у сфері діяльності людини;
- 8) компетентнісний підхід - спрямованість навчально-виховного процесу на досягнення результатів, якими є ієрархічно підпорядковані ключова, загальнопредметна і предметна (галузева) компетентності;
- 9) компетентність - набута у процесі навчання інтегрована здатність учня, що

складається із знань, умінь, досвіду, цінностей і ставлення, що можуть цілісно реалізовуватися на практиці;

10) компетенція - суспільно визнаний рівень знань, умінь, навичок, ставлень у певній сфері діяльності людини;

11) комунікативна компетентність - здатність особистості застосовувати у конкретному виді спілкування знання мови, способи взаємодії з людьми, що оточують її та перебувають на відстані, навички роботи у групі, володіння різними соціальними ролями;

12) міжпредметна естетична компетентність - здатність виявляти естетичне ставлення до світу в різних сферах діяльності людини, оцінювати предмети і явища, їх взаємодію, що формується під час опанування різних видів мистецтва;

13) міжпредметна компетентність - здатність учня застосовувати щодо міжпредметного кола проблем знання, уміння, навички, способи діяльності та ставлення, які належать до певного кола навчальних предметів і освітніх галузей;

14) навчальна програма - нормативний документ, що конкретизує для кожного класу визначені цим Державним стандартом результати навчання відповідно до освітньої галузі або її складової, деталізує навчальний зміст, у результаті засвоєння якого такі результати досягаються, а також містить рекомендації щодо виявлення та оцінювання результатів навчання;

15) особистісно зорієнтований підхід - спрямованість навчально-виховного процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та його учнів на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні;

16) предметна (галузева) компетентність - набутий учнями у процесі навчання досвід специфічної для певного предмета діяльності, пов'язаної із засвоєнням, розумінням і застосуванням нових знань;

17) предметна компетенція - сукупність знань, умінь та характерних рис у межах змісту конкретного предмета, необхідних для виконання учнями певних дій з метою розв'язання навчальних проблем, задач, ситуацій;

18) предметна мистецька компетентність - здатність до розуміння і творчого самовираження у сфері музичного, образотворчого та інших видів мистецтва, що формується під час сприймання творів таких видів мистецтва і їх практичного опанування;

19) проектно-технологічна компетентність - здатність учнів застосовувати знання, уміння та особистий досвід у предметно-перетворювальній діяльності;

20) соціальна компетентність - здатність особистості продуктивно співпрацювати з партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі.

Формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів, зміст якої є інтегративним, відбувається у результаті застосування під час вивчення всіх предметів навчального плану діяльнісного підходу. Навчальними програмами обов'язково передбачається внесок кожного навчального предмета у формування зазначеної компетентності.

IV.Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- ✓ формування компетентностей;
- ✓ розвитку компетентностей;
- ✓ перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- ✓ корекції основних компетентностей;
- ✓ комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути:

- ✓ інтерактивні уроки (урок-«суд», урок — дискусійна група, урок з навчанням одних учнів іншими);
- ✓ інтегрований урок проблемний;

- ✓ урок відеоурок екскурсія;
- ✓ віртуальна подорож;
- ✓ семінар;
- ✓ конференція;
- ✓ форум;
- ✓ спектакль;
- ✓ брифінг;
- ✓ квест тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку **проводяться навчально-практичні заняття**. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, **експериментальних робіт** відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

- ✓ **Експериментальні завдання**, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).
- ✓ **Оглядова конференція** (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.
- ✓ **Оглядова екскурсія** припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

V. Опис інструментарію оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у закладі урегульовано такими документами:

Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);

Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти (наказ МОН України №367 від 16 квітня 2018 року «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» та ЗМІН до Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу (наказ МОН України від 13 квітня 2021р. №268, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 квітня 2021 р. за № 495/36117;

Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

Критерії загальної середньої освіти реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: початковий, середній, достатній, високий, затверджені наказом Міністерства освіти і науки від 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за № **566/19304**.

- ✓ **Початковий рівень** - відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.
- ✓ **Середній рівень**— учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної

діяльності.

- ✓ **Достатній рівень** - учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениці) правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.
- ✓ **Високий рівень** - знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень(учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію. Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 5-11 класів здійснюється за 12-бальною системою (шкалою) і його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

При виставленні **тематичної оцінки** враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо.

Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 7-11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

Річна оцінка коригуванню не підлягає.

Відповідно до частини 8 статті 12 Закону України «Про освіту», статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» результати навчання здобувачів освіти на рівні базової загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації.

4.4 Освітня програм середньої загальноосвітньої школи №92 III ступеня

I. Загальні положення

Освітня програм середньої загальноосвітньої школи №92 III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» та наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН України від 20.06.2025 №890)

II. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік; Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Навчальними планами старшої школи передбачається реалізація освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети і курси за вибором. Вони охоплюють інваріантну та варіативну складові.

Години варіативної складової передбачаються на:

- 1) збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової;
- 2) упровадження курсів за вибором;

Навчальний план зорієнтований на роботу за п'ятиденним навчальним тижнем.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлюється відповідно до вимог чинних нормативних документів, що визначають санітарно-епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та закладів освіти усіх форм власності.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту". Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 20.02.2002 № 128 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року №808).

Навчальний план для 10, 11 класів розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, спеціальних курсів.

Для складання власного навчального плану обрано другий варіант організації освітнього процесу, що містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

До варіативної складової навчального плану включено такі курси:

-на підсилення предметів інваріантної складової:

1. Математика в 11-их та в 10-их класах.

- спеціальні курси:

1. Християнська етика у 10-их та 11-их класах;
2. Польська мова в 10-их та 11-их класах.

-індивідуальні заняття:

1. Українська мова у 10-их та 11-их класах;
2. Англійська мова у 10-их та 11-их класах;

III. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: **мови і літератури, суспільствознавство, математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура**. Зміст кожної освітньої галузі структурується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік програм подано в таблиці.

У рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннявий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета, реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Освітня програма забезпечує досягнення учнями/ученицями результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначених Законом України «Про освіту».

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;

		висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу

5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості
		інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)

8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати
		власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва

10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.
----	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому.

IV.Форми організації освітнього процесу.

Форма навчання являє собою цілеспрямовану, змістовно насичену та методично оснащену систему пізнавального та виховного спілкування, взаємодії, відносин учителя й учнів. Форма навчання реалізується як органічна єдність цілеспрямованої організації вивчаемого змісту, засобів і методів.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути:

- різні типи уроків;
- практичні заняття;
- конференції;
- заліки;
- співбесіди;
- проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі)

сюжетно-рольові ігри;
екскурсії;
віртуальні подорожі тощо

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

V. Опис інструментарію оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. №329 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за №566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. №1222

Відповідно до частини 8 статті 12 Закону України «Про освіту», статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації.

Державна підсумкова атестація здобувачів повної загальної середньої освіти може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Розділ 5

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень досягнень буде вивчатись:

- шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів;
- проведення контрольних випробувань здобувачів освіти;
- участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах;
- аналіз результатів участі у ДПА і ЗНО